

Alkuperäinen: SRK:n arkisto Lauri Salon kokoelma
Jäljennökset: OMA/O.H.Jussilan kok. Bk:3 (Olli Petäjistö).
Erittäin tarkka jäljennös. Jopa sivujen
vaihtuminen merkitty
Julkaisuja: Ei julkaistu

Ottesångs Predikan på Pingest dagen 1851.

Med anledning af vår uplästaottesångs Text skulle vi på denna stund betrakta: Den Hel. Andas verkningar uti den rätta chrisna Församlingen.

Vi måste likväl först tala om den onda Andans verkningar, och jämföra dem med Guds andas verkningar; innan vi kunna förstå, hvad den Hel. Andas värkningar äro. / Den onda andans verkningar omtalas på flera ställen i den hel. Skrift. De som voro besatte af onda andar, ropade, refvo af sig kläderna, kastades af anden i Elden och stundom i vattnet. Dessa olyckliga menniskor, kallas vanligen rasande, galna, tokiga, ursinniga, besatta och Judarne, äfven som Apostlarne hade den Tron, alla galningar voro besatte af onda andar. / Om denna Tro hade varit en följd af vidskepel-se, skulle väl Frälsaren hafva Uplyst dem om rätta förhållandet. Men han styrkte dem i deras Tro, då han sade om en ung man, som hade fallandesot. detta slaget andar, går icke ut utan fasta och bön. Denna Lära¹ om de onda andarna, och deras verkningar i mennisko kroppen, strider alldeles / Emot de verlds visas lära, som påstå, att inga onda andar finnas och om de än skulle finnas, så hafva de ingenting att beställa med menniskan. Derföre hör man de rysligaste svordomar på Gator och torg, hvarest Djefvulens Trälar äro församlade; De tro icke, att det / finns någon Djefvul ehuru de hafva flera tusen Djeflar, uti sig, som de anropa. Om de kunde föreställa sig, att Djefvulen regerar dem både till kropp [+och] själ: så skulle de utan tvifvel bedja Gud, att han måtte frälsa dem från Djefvulens våld.

Om icke just alla menniskor rent af äro besatte af onda Andar, så äro likväl alla Oomvände och opånyttfödde / uti Djefvulens våld, så att Djefvulen regerar dem uti alla deras tankar, ord och gerningar. Menniskan rör sig icke sjelf; hon har icke

---

1 k: höra

någon fri vilja uti andeliga Ting; hon måste antingen tjena den ene eller andre af de osynliga magter, som regera henne. När människan blir ond t.ex. och låter sin vrede bryta ut; så / är han helt och hållet i Djefvulens våld. Det var den onda Andans verkningar som tvingade Fariseerna och de skriftlärda, att bita ihop tänderna af vrede när, Stefanus sade dem sanningen. Den onda andans verkningar äro mångahanda, såsom till Ex. alla slags laster och brott, som människan bgör (=begår); alla onda tankar, ord och gerningar, äro Djefvulens verk i menni/skan. Men den naturliga människan känner icke, att hon är stadd i Djefvulens våld; hon vet icke, att Djefvulen regerar henne: hon känner icke till någon Djefvul, hvarken inom sig eller utom sig. Men så snart den Helige ande börjar verka uti människan genom ordet: då börja alla Djeflar röra sig uti hjertgropen. Hon börjar då känna onda / tankar, syndiga lustar, och onda begärelser, hvilka hon alldrig känt till förr. Om nu den Hel. Ande får verka kraftigare genom ordet, så blir människan väckt, och då får hon känna mer och mer, huru förskräckligt Djefvulen anfäktar henne. Nu blir det en förskräcklig strid inom människan, emellan den Hel. Anda, å ena sidan och Djeflarne / å andra sidan. Djefvulen upväcker allehanda onda lustar och begärelser; han vill drifva människan att blifva ond, att s[t]jåla, att ljuga och bedraga, att göra hor, att vara gerig och snål, att vara högfärdig, att supa brenvin, o.s.v. Allt sådant gjorde hon uti sitt naturliga tillstånd, ty Djefvulen var då Herre öfver både kropp och själ. / Människan måste göra Allt hvad Djefvulen behagade uti hennes naturliga tillstånd. Den ena söp, den and[r]a horade, den 3. svor, den 4. slogs, den 5te höll krog; den 6. var gerig, den 7. var högfärdig, den 8. spelade kort, den 9. gick på Dans, den 10 ville vara grann; den 11te ville vara hederlig och bestå åt sina vänner. / Alla dessa Djeflar, som vanligen kallas för människans hemsynder eller skötessynder, regera den naturliga människan, den ena mer, den andra mindre, allt efter som den ena eller andra Djefvulen fått magt öfver människan. När nu den Hel. Ande kommer, för att / drifva ut dessa Djeflar ur människan: Då blir det en förfärlig strid emellan Djefvulen och den Hel. Anda. Den onda andan vill icke ut ur människan: Han anfäktar och plågar människan på allt uptänkligt sätt, innan han går ut af henne. så berättas Evangelisterna Matheus Markus och Lukas, att de, som voro besatte af onda andar, plågades af / dessa Andar grufveli-

gen, innan de blefvo utdrifne af Frälsaren. De onda Andarne ropade genom den besattes mun, d.v.s. den onde anden tvang den besatte att ropa: Men nu säga de verldsmenniskor, som icke känna till Andans verkningar, att en människa, som har fått Samvetsqval, är besatt af onda andar. / De påstå, att Djefvulen Upväcka Samvetsqval; De antaga först för gifvit, att alla, som i dopet afsagt sig Djefvulen, äro också befriade ifrån Djefvulens magt; men den som kommer i Samvetsqval, han har å nyo kommit i djefvulens våld; och den Djefvulen som så anfäktar människan, han skall å nyo drifvas ut, / antingen genom Trollkonster, eller genom brenvin. Och skulle den blinda hopen få lefva och dö i den Tron att Djefvulen anfäktar människan genom Samvets qval, så skulle icke mången Själ blifva frällst. Men vi hafva nu, genom Guds ord fått / bättre Uplysning om Samvetsqval, än någonsin förut. Vi vete nu, att Samvetsqval är visserligen en verkan af onda andar, som förut varit herrskande uti människan, men som genom den Hel. Andens nådeverkningar måste ut ur människan. Och därför just, att de måste ut, / plåga människan alldeles förfärligt. De onda Andarne tvinga människan att ropa; alldeles så som Evangelisterna berätta om dem som voro besatta af de onda Anderna. Nu har det ofta händt, att många just under dessa Samvets qval, fått känna ett nådemärke; det betyder just, att Frälsaren just i det ögonblicket / dref ut den onda anden, och människan blef genom Försoningen befriad från Djefvulens våld. - men Det är till märkandes att mången icke får något häftigt Samvetsqval; utan har endast ett oroligt Samvete uti flere Herrans år, utan / att komma dess längre uti väckelsen och Syndaångern: somliga hafva endast ett ondt Samvete utan att därför vara Upväckta. I alla fall är ett ondt samvete och ett oroligt Samvete också en påminnelse af den Hel. Anda, att tänka på sin Salighet, att icke rusa allde[+le]s som ett vilddjur till afgrun/den. Men människan är oftast sjelf skulden dertill, att Samvetet döfvas igen, eller att hon glömmet bort alltsammans, och blir lika glad och munter, som förr: d.v.s. lättsinnigheten och sorglösheten får öfver hand; och en sådan människa blir ofta 7 resor argare, än hon förut var. Ty uti sitt förra natur/liga tillstånd, tjente hon visserligen Djefvulen, men hon visste ännu icke af det andeliga hatet, innan hon kom i beröring med den lefvande christendomen. Då först började Djefvulen riktigt att sporka (=sparka) uti christendomens fiender, när de fingo se

christendomens eller den helige Andes verkningar. Judarne hyste ett andeligt hat till Frälsaren, och beto ihop tänderna af vrede, när Stefanus förebrådde dem, att de stodo emot den Helige Ande: Alldeles så uppenbarar sig äfven nu Djefvulens hat till christendomen, uti de otrognas hjertan. När den Helige Ande straffar dem för synd, genom de christnas mun: då fräser orma Ettret i alla deras ådror, som hata den / lefvande christendomen. Det skar dem i deras hjertan när Stefanus sade till dem, att de stodo emot den Helige Ande. Och lika som den kongl. Horan icke kunde få någon Samvets frid, förr än Döparens hufvud bars in på ett fatt, så kunna icke heller nu tidens fiender få någon Samvets frid, innan de få / mätta sin blodtörst, eller läska sin törstiga strupe med de christnas blod. Så har det gått till i alla tider, hvarhåldst den lefvande Christendomen uppenbarat sig, har den Djefvulska hopen blifvit ursinnig af Andeligt hat, till de christna. Den Hel. Ande Uppenbarade sig på Pin/gest/dagen, såsom en öfvernaturlig kraft, som gaf Aposlarne förmåga, att tala med tungomål; och denna förunderliga förmåga har icke nu heller alldeles Uphört, men hvad som i synnerhet verkade på folkhopen, var Petri väldiga straffpredikan, som han höll om Pin/gest dagen. Frälsaren säger Uttryck[+li]gen, att den Hel. Ande skall straffa verlden, för Synd, för rättfärdighet och för dom. Detta är den Hel. Andas Egentliga Embete, att straffa verlden: men detta den Heliga Andas Embete kan verlden icke tåla. Den Djefvulska hopen blir alldeles ursinnig, när den Hel. Ande straffar dem: och Den samma Djefvulska hopen kan icke få någon samvetsfrid, innan den får tappa blod ur de christnas ådror. Den helige Andes Embete inom den christna församlingen, är tröstande, hugsvalande; den Hel. Ande gifver de christna mod och kraft att kämpa emot köttet, Satan / och verlden; Den Hel Ande Uplifvar de christnas Tro, kärlek, Tålmod och hopp; Han uplyser dem och lär dem att rätt förstå Guds ord. Dessa äro nu de förnämsta den Helige Andes värkningar, men den blinda verldshopen blir alldeles förvånad / när den får se den Hel. Andes verkningar. Den begriper icke i början hvad det är för en kraft, som Uppfyller de christnas hjertan Den börjar göra gäck af den Hel. Andes verkningar. En del menar, att de christna äro fulla af sött vin. Men denna synvilla räk/ker icke länge. När den säkra hopen får höra Petri Straffpredikan, får den ett stygn i hjertat och

börjar blifva bekymrad om sin Själs Salighet. Men när Christendomen får vidare utbreda sig, börjar den / ådraga sig de öfversta Presternas Upmärksamhet. dessa finna uti den Hel. Andes <Upmärksam> verkningar ingenting annat än kätteri och Svärmeri. De christna blifva således hatade och förföljde af den stora verlden; och öfverste Presterna äro / Christendomens Argaste fiender. först, innan förföljelsen tager sin början måste Petrus och Johannes få en skrapa af det stora kyrkorådet; De blefvo strängeligen förbudne, att icke predika om den korss/fässte Jesum af Nazaret. Men när de icke ändå öfvergåfos att Predika på samma sätt som förr, då måste Djefvulen och hans Drabanter gripa till Stenar, eller till yksan och Sverdet, för att utrota christendomen i sin början. / Men ju mera de christna lida förföljelse för Jesu namns skull, desto modigare blifva de, att gå till döden för sin Tro; alltså har den Hel. Anda gifvit de christna mod och kraft, att lida förföljelse och Smälek, för Jesu namns skull. Och vi skola hoppas / att den Helige Ande ännu icke har öfvergifvit de få Själar, som uti en rätt och lefvande Tro tillbedja Frälsaren. Men ack huru få äro de, emot den stora världshopen, som gör narr af de christnas förmaningar och tårar. Den stora världshopen gjorde redan på första Pingestdagen narr af den Hel. Andes verkningar, och så har det gått till på alla orter hvarest den Helige Ande börjat värka någon förändring i menni[+sko]hjertat / Den Hel. Ande har blifvit gäckad, smädad, hatad, och förföljd af verlden, och de christna måste plikta med sitt blod, för sin Tro och sin kärlek till Frälsaren. Mätte nu Sanningens och Nådens Ande Upfylla de christtrognas hjertan, med Tro, hopp och Tålmod intill ändan, och l_t oss förnimma, den Heliga Andes kraft, att hugsvala sargade hjertan, att ledsaga oss på den smala vägen, seder (=som leder) till lifvet.